

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre
8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre
10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

Az udvari akarat.

A magyarországi republikánusoknak Holló Lajos a látható feje. Avagy tud-e bárki is Holló Lajos nagyobb beszédei közül évekre visszamenőleg egyet is fölmutatni, amely ne foglalkoznék legalább en passant a dinasztia kritikájával? Nem kevésbé kirívó a republikánus tendencia pl. hétfői beszédében. Ahelyett, hogy a béke ünnepét ülné, mikor mindenki azt üli: szinte sajnálja, hogy ily simán vége lett ennek a kellően élére állított helyzetnek. A kormányválságokat Holló és Pozsgay immár lekicsinylik. Nekik királyválság, talán dinasztiaválság, sőt talán a reszpublika publikálása kellett volna.

Hogy mindebből mi sem sikerült, bosszujában, dühében olyanokat mond az ország tanácsstermében Holló, hogy ha azt Hajnocy privátlevélben találja irni és fölfedezik, menten lefejezik vala.

Bizony azon a ponton mi még vagy már ismét jó öreg Platónnal tartunk, hogy az eszményi államforma a köztársaság. Csakhogy ehez eszményi embercsoport, eszményi nivóju átlagos kultúra kell, ami pedig nálunk még mindig hiányzik. Ennek a népnek még értelmi fejlettségének tökéletlensége okán legendás, tradicionális ideálokra van szüksége, tehát monarchikus államformára, hatalmas dinasztiaira, hadurra, fényes testőrségre, arisztokráciára és járulékaikra.

Egyelőre tehát nemcsak céltalan, de izetlen dolog is rakétabombákat alkalmazni a dinasztia ellen a katonai vívmányok kérdésének és megvalósításának ürügye alatt. Másrészt csaknem viszatartó az önteltségnek az a paroxizmus, hogy ezek a képviselők azt hiszik, hogy zsebükben

van a nemzet. Hogy királyellenes cicerósi játékkal megejtették az ország közvéleményét és az már nélkülök el sem lehet, szavukra vaktában rohan akár a saját maga veszedelmébe. Ennek a képzelődésnek következése lesz. Lengyel Zoltánnak az a mondása, amelyet tavaly husvét táján kockáztatott meg Széll Kálmánnal szemben:

— Ha nem engedhetsz, kegyelmes uram, úgy nem állok jót a forradalomért.

Ezek a férfiak addig mondogatták, hogy a nemzet az ő pártjukon van, mignem maguk is elhitték. Sőt hitték azt is, hogy tetszés szerint fordíthatják a nemzet erejét a saját eszméik, esetleg rögeszméik céljaira.

Az alkotmányosság iránt kevés érzéket tanusítanak ezek a férfiak, mikor vagy félesztendő óta folytonosan a király személyét vonják a vitába.

Nem kevésbé helytelen azonban az ellentábor is, specialiter az egymást föl váltó kormányelnökök az a szokása, (mert már már szokássá lesz) hogy valahányszor tapsra pályáznak: a nemzet királyhűségére hivatkoznak.

A királyhűség nem involválja hogy a javaslatokat az ellenzék elfogadja. A királyhűségre való folytonos hivatkozás ennek a honfiúi erénynek a tiszteletreméltóságával ellenkezik, szinte profanizálja. Sőt a gyöngeségének tudatát árulja el az a kormány amely ezt a hivatkozást sablonos szónoki formái közé veszi be. Ha az ellenzék egy töredéke ellenkező irányban hódol ennek szokásnak, a kormánynak a reá való reflektálást, az arra való válasz kérését a lime vissza kellene utasítania.

Nincs izléstelenebb és károsabb mint a bizalmi kérdést minden

napirend sarkalatos program-pontjává tenni király és nemzet, képviselőház és kormány között. Épen tegnap mutatott egy napon a francia kamara és az angol alsóház megszívlelendő példát a bizalmi kérdés liberalis kezelésére. Amott a kongregacionista oktatás megszüntetési idejének, emitt az irországi oktatási célokra kért hitel törlésének ügyében. Mégis mind a francia, mind az angol kormány helyén marad, mert részletkérdés miatt nem tartja szükségesnek a bizalmi kérdés fölvetését és egyik ház sem követeli.

Mikor tér már meg a kölcsönös bizalom közénk!? Mikor szünik meg az állandó gyanúsítgatás az épen kormányon levőkkel szemben?! Mikor kapcsoljuk már ki a parlamenti vitákból a királyt és dinasztiaát, az udvari akaratot, mint az eszmeesere, a támadás és védelem állandó tárgyait?!

s. b.

A honvédelmi miniszter Bécsben. Nyíry Sándor honvédelmi miniszter holnap reggel Bécsbe utazik és ott több napon át fog tartózkodni. Utazását a katonai büntető perrendtartás és a küszöbön levő sorozás kérdésével hozzák összefüggésbe. A honvédelmi miniszter utja következtében a hadügyi bizottság holnapra tervezett ülése későbbre marad.

A helyzet. Több ellenzéki lap válságosnak mondja a helyzetet, mivel Tiszának aránylag kicsiny a többsége. Ennélfogva kilátás van rá, írják, hogy a ház feloszlata az olasz szerződés és a horvát provizorium megszüntetése után megtörténik.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól —

Percel Dezső elnök bejelenti, hogy a szabadságharc küzdelmeinek egyik hős tanuja, Percel Miklós negyvennyolcas ezredes, volt képviselő, Baján meghalt. A Ház részvétét jegyzőkönyvbe foglalja.

Gróf Tisza István beterjeszti az állami számszék jelentését az 1903. év IV. negyedére vonatkozó utalványozásokról.

Következett az indemnitás.

Molnár János: A miniszterelnök kibocsátott egy rendeletet, amely a gyülekezési szabadságot korlátozza. Akkor kijelentette, hogy e rendelet egyenesen a néppárt ellen irányul. Szólónak eziránt nincs aggodalma. Ezután egy személyes ügygel foglalkozik. A kormánypárt egy igen előkelő tagja így nyilatkozott a folyosón;

— Lám, ez a Molnár János támogatja az obstrukciót, pedig amikor kanonok lett, rezerválist tudott, hogy a magánéletbe vonul vissza.

Gajáry Géza a nyílt ülésben is tett erre célzást. Ennélfogva kijelenti, hogy ebből a gyanúsításból egy szó sem igaz.

Célzást tettek arra is, hogy az ő Abbáziában való tartózkodása szintén összefüggött a kanonokságával. Azért ment Abbáziába, mert halálát közeledni érezte. Mikor meggyógyult, ismét hozzáfogott a munkához. Az ilyen gyanúsításokkal csak azt érik el, hogy sokkal többet fog beszélni, mint rendesen. Ma sem szólalt volna fel — és ez igen Tisza szája-ize szerint lett volna — de Gajáry közbeszólása kényszerítette erre.

Kaus Ivor: Máskor is szóljanak közbe.

Gajáry Géza: Maga is közbeszólt eleget.

Molnár János: Rátér ezután a miniszterelnök eddigi működésének bírálatára. Bizalmatlansággal kell viseltetnie Tisza iránt azért is, mert a tisztviselőket korteskedésre tüzelte és a magyar nemzeti vívmányok iránt nincs kellő érzéke.

Lukács László: Az indemnitás elfogadását abból a szempontból kell nézni, hogy az állam háztartását rendbe kell hozni. A kis emberekre igen súlyosan fog nehezedni a felgyülemllett adó és ezért ennek rendezése minél előbb kívánatos. (Ugy van! Ugy van!) Az ex-lex igen megviselte az országot közgazdaságilag. Ezenkívül egy roppant téves hitet terjeszt ezen állapot, azt, hogy adó nélkül is lehet vezetni az állam háztartását.

Barta Ödön minap felhozott kifogásaival foglalkozik ezután.

Ami az ex-lex után az adóbehajtásokat illeti, csak ismételteti, hogy enyhén fognak eljárni, aki fizetési halasztást fog kérni, meg fogja kapni. Kamatmentességet csak 1903. május 1-je után esedékes adó után adhatnak, mert akkor nem volt kötelező az adófizetés. De a május elseje előtt esedékes adók után még kell késedelmi kamatot fizetni.

Arra kéri ezután a Házat, hogy az indemnitást fogadja el. (Helyeslés.)

A miniszter után Okolicsányi László szólalt fel.

Okolicsányi László részletesen bírálja a kormány egész munkaprogramját, az egész közigazgatási rendszert és foglalkozott a miniszterelnök személyével. Az 1903. évi újoncjavaslat már régen törvényerőre emelkedett volna, ha a kormány nem ragaszkodik makacsul megállapított munkaprogramjához.

Szünet után **Hock János** foglalkozik a kérdéssel, minő politikával lehet az ország függetlenségét biztosítani. Éles kritikát gyakorol Tisza fölött. Az elért vívmányokat kicsinyelni nem szabad. A gazdasági önállóság és a Bánffy-párt új hívének vallja magát.

Udvardy Ferenc egy utépitési dologra vonatkozó interpellációja után az ülést 2 órakor berekesztették.

Orosz-japán háború.

Forradalmi hangok Oroszországban.

Az orosz távirati ügynökség jelenti Kievből: Bár a helyi egyetem tanulóinak legnagyobb része csendes és törvényszerető, mégis 150 főből, a legnagyobb részt zsidókból álló csoport, zavargást akart előidézni, izgató iratokat osztva ki és forradalmi dalokat énekeltek. Az egyetemi tanács kénytelen volt a rendőrséget kérni, mely 60 tanulóval, kiknek fele zsidó volt, kiknél körülbelül 50 kiáltványt találtak, igazolványukat elvette. Ugyanezek a személyek valószínűleg már szombaton a jogásztársaság diszülésén is már megkísérelték a rendzavarást. Gyanús emberek belépőjegy nélkül hatoltak be a terembe és az ülés végén proklamációkat osztottak szét. Letartóztatások nem történtek.

Egy nagyhercegnő a harctéren.

A Neue Freie Preese arról értesül, hogy Olga nagyhercegnő, a cár legifjabb huga, a harc színterére utazik, hogy átvegye az orosz Vörös kereszt vezetését.

Liditlővegek.

A Berliner Tageblatt arról értesül, hogy a helyi diplomáciai körökben az a hír, hogy a háborúban részt nem vevő hatalom annak idején levonja annak a konzekvenciáit, hogy a japánok, mint ahogy azt orosz részről állítják, mérges gázokkal megtöltött liditlővegeket alkalmaznak.

A mikádó.

A mikádó éppen most bizonyosságát adta annak, mennyire figyelemmel kíséri katonáinak hősiességét. Ninomicov műszaki hadnagynak a harctéren nyújtotta át a Kinohi rendjelet. A japán katonák halálmegvetéssel és csodálatos bátorsággal harcolnak.

Port-Artur ostroma.

Pétervárról táviratozzák, hogy a kelet-szibériai „Novi Kráj” című ujság szerint az első támadáskor Port-Arturban a 7. kelet-szibériai dandár, a 10. vadászrezred, két szotnya kozákság, tüzérség és Alexejev vezérkara volt az erődtímenyek körül.

Kuropatkin tábornok táviratot intézett a port-arturi helyőrség parancsnokához, Stössel tábornokhoz, utasítva őt, hogy minden áron és az utolsó szál emberig védelmezze meg Port-Arturt, az alatt ő gondoskodni fog arról, hogy 300.000 főnyi sereg esatasáncot alkosson és Port-Arturt is belevonja a védelmi vonalba.

Március idusának ünneplése.

Tegnap este folytatódott a márciusi napok emlékének szentelt ünnepek. Három ilyen gyűlt össze városunk polgárságának színe-java, hogy a tegnapi estét a nemzeti vívmányok legmaradandóbbjának felemelő hatása alatt, lelkes hangulatban tölthessék el.

A Nemzeti Casinóban. Hozzá méltó fénytel ülte meg a nagy nemzeti ünnepet társadalmi egyesületeink legelőkelőbbje a Nemzeti Casinó.

Mintegy 80 tagja gyűlt össze az egyesületnek a fényárban uszó díszteremben, a melyben az ünnepi lakomára díszesen terített asztal várta a vendégeket. Ott láttuk: *Schmausz* Endre főispánt, dr. *Biró* Károly polgármestert, dr. *Flatt* Viktort, *Paukovic*s Andort, *Mamuzsits* Félix kanonokot, *Gyelmis* Gerő, *Regényi* Lajost, id. *Frankl* Istvánt, *Vermes*

Bélat és közéletünk számottevő tényezőinek egész sorát.

A lakoma kezdetekor dalárda énekelte el a szózatot, majd *Milkó* Izidor dr., a kiváló író emelkedett szólásra és elmondotta gyönyörűen megszerkesztett ünnepi beszédét, a mely remeke az alkalmi szónoklatoknak. Beszédének tárgya a szabadságharc tanúságai reánk magyarokra. Előadása befejeztével a jelenlevő illusztris társaság meleg ovációban részesítette.

A remek beszédet térszűke miatt nem közölhetjük, de a legközelebbi napokban okvetlen sorát ejtjük. A vacsora alatt a dalárda a Hymnuszt és a Rákóczy dalok legszébbjeit adta elő nagy tetszés mellett.

A kereskedő ifjak társulatánál az idén is nagy lelkesedéssel ünnepelték március 15-ikét. Az egylet termei teljesen megteltek az ünneplőkkel, kiknek száma mintegy másfél száz lehetett. A terített asztalok kevésnek bizonyultak, úgy hogy a mellékhelyiségeket is igénybe kellett venni. A jól kiszolgált vacsora közben emelkedett szólásra dr. *Csillag* Károly, akit ünnepi szónoklásra kértek fel ez alkalomra. Dr. *Csillag* Károly gyújtó és nagy hatású beszédében eltérőleg azoktól a sablonoktól, amelyeket olyan alkalmakkor hangoztatni szoktak az akkori és a mostani Magyarország között párhuzamot vont és kifejtette, hogy éppen az ipar és kereskedelem mesterséges elnyomásával provokálta Ausztria akkor a magyar nemzet haragját. A gazdasági harcot meg kellett előznie a politikai harcnak — Kossuth legyőzte Szécsényit, mert megvalósult politikai irányelve, hogy gazdaságilag addig nem boldogulhatnak, míg politikailag függetlenek nem vagyunk. A politikai függetlenség nagy határnapja volt ez a március 15-ike, amelyet követnie kell a nemzet gazdasági felszabadulásának is. Dr. *Csillag* Károly beszéde nagy hatással volt és zúgó éljenzéssel fogadták a lelkes hallgatók. Ami a házilag rendezett bankettet magát illeti, az teljesen kifogástalan volt. Az egylet háznagya Grünbaum Lipót fáradhatlan buzgóságának kell betudni egyébiránt az estély kiváló sikerét.

A függetlenségi kör a Hungária nagytermében tartotta ünnepélyét, amelyen közel 300 ember jelent meg. Az ünnepi szónoklatot *Mukics* Simon tartotta nagy hatás mellett. Utána *Varga* Károly, dr. *Reisner* Lajos, *Hegedüs* Lénárd, *Czeiz* Máté, *Pausits* János és dr. *Klein* Adolf beszéltek. Az ipartestületi dalárda hazafias dalokat adott elő.

H I R E K.

— **Személyi hír.** *Schmausz* Endre főispán Perczel Miklós temetésére ma Bajára utazott.

— **Póttárgysorozat.** A holnapi közgyűlés tárgysorozatába pótlólag a következő tárgyak lettek fölvéve: *Berovics* János kérvénye nyugdíjaztatása tárgyában hozott határozat helyesbitése iránt. — *Bosnyák* György felebbezése a 368/904. eln. sz. határozat ellen. — *Szabadka* és *Sándor* község között vitássá vált határ megállapítására vonatkozólag bizottság kiküldése iránt. — A m. kir. honvédelmi miniszter 1290/904. sz. leirata lóvataási bizottság megalakítása tban. — A tanács javaslata a városi legelők használatáért fizetendő fűbér fizetésére halasztás engedélyezése iránt. — Tanács javaslata a csendőrség ré-

szére tűzifa adományozása tban. — U. az a csendőr laktanyák terveinek jóváhagyása tban. Terület megváltások.

— **A zombori függetlenségi kör** márc. 15-én diszközgyűlést tartott, amelyen elnökké Mérő Ignácot választotta. Utána banquet volt, amelyre oly tömegesen jött a nép, hogy a rendezők két vendéglőt voltak kénytelenek bérelni és az ünnepi szónok, dr. Pataj Sándor, mindakét helyen beszédet mondani volt kénytelen óriási lelkesedés közepett.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Zsulyevits Antal a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát tegnap letette és a legközelebbi napokban itt helyben megnyitja ügyvédi irodáját.

A szabadkai közs. polg. leányiskola által Takács Ede intézeli igazgató tiszteletére, igazgatóságának 25 éves jubileuma alkalmából 1904. évi március 17 én rendezendő ünnepély műsora: 1. Üdvözlő beszéd, tartja: Kopp Etelka tanítónő. 2. Hazslinszky Gusztáv, Üdvözlő dal élőképkel egybekötve éneklí a IV. osztály. 3. Üdvözlő beszéd, mondja: Pénzes Emilia IV. oszt. tan. 4. Raff J. Jójszakát, éneklí: Bartek Mária IV. o. t. és Budanovich Margit III. o. t. 5. Hit, remény, szeretet, Élőkép. 6. Kücken, Esti ének, éneklí a II. oszt. 7. Pósa Lajos, Magyar nép, költemény, szavalja Ernst Regina IV. o. t. 8. Népdalok, éneklí Fodor Katalin IV. o. t. 9. Európa nemzetségei, élőkép. 10. Reinecke: Elmúlt a tél, éneklí a III. oszt. 11. Várady Antal, Az ezüst fátyol legendája, melodráma szavalja: Budanovich Margit III. o. t. 12. Barta Irén, A leányszoba küszöbén, színmű 1 felvonásban. Személyek: Margit: Ábrahám Erzsí IV. o. t., Órangyal: Csajkás Margit IV. o. t., Mese tündér: Békeffy Lenke III. o. t., Álom tündér: Szilasi Anna II. o. t., Aranka baba: Geiger Irma I. o. t., Heccegnő baba: Blau Margit I. o. t., Zsuzsó baba: Körtvélyessy Margit III. o. t., Juliette, francia baba: Reiner Elza I. o. t., Szobaleány: Gerhard Katalin III. o. t. 13. Gaal Ferenc, La Soirée. Zongorán előadja: Dominus Ella II. o. t. 14. A hónapok hódolata allegorikus kép.

— **Vivomesterek országos körutja.** Négy hirneves olasz mester: Solimena Erneste (Róma), Armentani Eduardo (Szeged), Bartoli Giovanni (Kassa) és Maine Vincenzo (Arad) nagy körutra készülnek. A jövő hónap közepétől impresszárió vezetése alatt bejárják Magyarországot tizenhárom nagyobb városát, hol lehetőleg a színházakban fognak föllépni. Be akarják mutatni a régi görög és római iskolát, a középkori párbajvívást és a modern olasz, francia, magyar és német vívást. Terv szerint a következő városokba mennek el: Kassa, Sátoraljaujhely, Miskolcz, Debreczen, Nagyvárad, Arad, Szeged, Szabadka, Temesvár, Ujvidék, Pécs Győr, Sopron és Pozsony. Mindenütt versenyt is rendeznek, melyen bárki porondra léphet. Helyi előkelőségekből alakítják meg a zsűrit és 200 korona díjat tűznek ki a győztesnek.

— **Szabadkai lovak díjazása.** A tavaszi első luxus lóvásár hétfőn délelőtt nyílt meg a Tattersaalban, amelyen a szabadkai luxus lovak is képviselve voltak. A hátsó lovak közül Zuna Venó és Trummer Antal honvédhuszár tisztjeink lovai tűntek ki különösen. Zuna lova még a díjazás előtt vevőre talált. Trummer pedig Orgovatz nevű angol félvér lovával elismerő oklevelet nyert. A fo-

gatok közül Mikovits Sándor kettes fogata második díjat nyert és győztes lovait 3600 koronáért vették meg.

— **A római sáncok.** A Bács megye területén is elhuzódó u. n. római sáncok eredete és rendeltetése tárgyában hosszú idő óta fenforgó vélemények tisztázását van hivatva előmozdítani az a tanulmány, melyet Téglás Gábor c. főigazgató és akadémiai tag f. hó 7-én adott elő a magyar tudományos akadémia ülésében. Téglás évek előtt megbízást és anyagi támogatást nyert a délmagyarországi u. n. római sáncok tanulmányozására s 1898-ben megyénket is beutazta. Tanulmányainak eredményét most a Maros és Duna között levő földsáncok szerkezete és helyrajza címen adta elő s szerinte ezen sánc a rómaiak által Dácia meghódítása előtt emeltetett a birodalom határainak védelmére a barbár (dák) népek ellen. A Maros-Duna között két sánc létezik épügy, mint nálunk a Bácskában. csakhogy amazok párhuzamosan haladnak észak déli irányban. A sáncok építési korát a Kr. utáni első századba Domiczián császár korába (63—86-ig) helyezi. Megjegyezzük, hogy egy másik jeles régészünk, Torma Károly a Bácskában levő ujdék—földvári sánc építését Trajánus római császárnak tulajdonította, (Kr. u. 98—117. év) tehát a sáncok építési kora között eszerint nem volna nagy különbség.

— **A kintorna alkonya.** Sokaknak feltűnt már az, hogy egy idő óta nem alkalmatlankodnak sem az utca közönségének, sem pedig a lakóházakban a vándor verkilisek, akik pedig ezelőtt valósággal üldözték az embert az e célra kitanított apró gyermekkel. A főkapitányság ugyanis szigorú tilalmat bocsátott ki ellenük s így most legalább egyelőre megszabadultunk a már szinte megszokott zaklatásoktól.

— **Anyakönyvi-hírek.** Halottak: Kovacsics Máté 31 év, Angylovics Péter 5 év, Gréczy Márton 14 hó, Bondor Gábor 50 év, Báróczky Etel 4 hó, Szudárevics József 7 év, Futó József 12 hó, Bereczki Sándor 13 nap, Basics P. József 14 nap. Született 13, 7 fiu, 6 leány. Házasság: Scsevics Szávó Krnyajszky G. Anna.

— **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni.** Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Odön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33. mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. Különösen fölemlítendő az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dus választéka.

— **Házassági célból ismerkedni legbiztosabban lehet »Házasulandók Lapja« útján,** ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiaktól, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az »Országos Pályázati Hirlap«-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 12.

— **Pályázatok, betöltendő állások.** Hézagpótló, áldásos célu vállalat az »Országos Általános Pályázati Hirlap«. Cseledeknek

munkásoknak van Magyarországon közvetítőjük, csak az értelmiségbeli álláskeresőknek nincsen. Ezen hiányt célszerűen, ócsón hozzáférhetően pótolja nevezett lap, mely *azonnal* hirt ad az országban megüresedett *összes* állásokról; ezáltal minden álláskereső egy helyen központosítva, könnyen áttekinthetően megtalálja a megüresedett állásokat, melyekre gyorsan pályázhat, mi által már igen sokan jutottak jó álláshoz. — *Szolgálatot tesz az alkalmazástadóknak is, mert minden megüresedett állást ingyen* közzé tesz. Ezért *állást nyerni* legbiztosabban ezen lap útján lehet. Közzöletnek a hivatalos pályázatok is. Hetenként megjelenve, minden számában számos állami, közigazgatási, magántisztviselői gazdasági, hivataliszolgai, pénzügyőri, kereskedősegédi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi, stb. állás van. Ingyen melléklete: »Házasulandók Lapja« melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Száma 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet körút 18. Képviselők fiókkiadóhivatalok vezetésére, minnen nagyobb vidéki városban kerestetnek.

Többszörös gyermekgyilkosság.

(Egy 73 éves asszony büntetetei.)

A legrémesebb bünkrónikákban sincsenek aljasabb büncelemekények leírva, mint a milyenek ma jöttek nyomára a helybeli rendőrség ügyes detektívjei. Lerántották a leplet egy 73 éves öreg asszony elrémitő gáztetteiről, aki tisztességes embertársai között élve aggott meg és a sir szélén állva, a helyett hogy a tulvilági életre készült volna istenben való bizodalommal, azokat az ártatlan gyermekeket, a kik az idők multával az ő emlékét lettek volna hivatva kegyelettel megőrizni, önző haszonlesésből meggyilkolta.

A förtelmes büntény részletei a következők:

A rendőrségnek a napokban tudomására jutott, hogy Kocsmár Róza VI. körü asszonynak karácsonykor gyermeke született, aki 21 napig élt és aztán hirtelen meghalt. A halálózásra azért tették figyelmessé a rendőrséget, mert ugyanannak az asszonynak már előzőleg is több gyermeke halt el ilyen hirtelen. A rendőrség tehát erélyes nyomozást indított a rejtélyes ügyben és ma az asszony vallomása folytán kiderült, hogy Kecskés Viktor a fiatal asszonynak 73 éves anyja már három gyermekét megmérgezte néhány nappal születésük után.

Az első gyermek körülbelül 8 év előtt született Palicsón, amikor még az anya nem volt férjnél. A bünbeesett leány szégyenével anyjához menekült, aki még az éjjel szerezcsikával megmérgezte a csecsemőt.

Mintegy másfél év mulva férjhez ment Kocsmár Róza, de már hat hónapra az esküvő után ismét gyermeke született, akit a férj nem akart a sajátjának elismerni és az asszonyt anyjához vezette vissza.

A fiatal asszony 8 nap mulva anyjához vitte kis gyermekét és a lelketlen öreg asszony ismét csak azt a tanácsot adta leányának, hogy tegye el a gyermeket láb alól és szerezcsikát akart e célra neki adni. Az anya lelkiismerete azonban nem engedte, hogy gyermekét megölje, Az öreg asszony azonban itt is röviden végzett, ő maga adta

be a mérget az ártatlan teremtésnek és így már másodizben lett saját unokájának gyilkosává.

Az állatias vén asszony talán meg is menekült volna a földi igazságszolgáltatástól, ha nem követi el harmadszor is a gyermekgyilkosságot. De most amikor tisztán anyagi haszonlesésből tette, elérte a nemezis. Leánya ugyanis karácsonykor ismét életet adott egy gyermeknek. Az öreg asszony, aki attól tartott, hogy a családban levő új szülött miatt nem fog a lelencházból gyermeket kapni, a kinek ellátásáért járó összegből tartotta fenn magát, egy alkalommal, amikor leánya a piacra távozott, ugyancsak méreggel küldte másvilágra a 21 napos csecsemőt.

A két bűnös asszony immár a rendőrség fogházában várja méltó büntetését.

SZINÉSZET.

Pillangókisasszony és Czigánybáró. A színház közönségén hangulatán ugyan kivette volna észre hogy tegnap március 15 van. A fővárosi színházak egyre jobban elejtik a hazafiúi ünnepek megülését. De a vidéki városokban nagy lelkesedés szokott lenni, kivált március 15-én. Nálunk mindössze egy tableau emlékeztetett az ünnepre, az is szegényes volt. *Pillangókisasszony*, ez a japán tárgyú melodráma azon darabok közül való, amelyeket akár hányszor látuuk mindig rezgésbe hozzák a szívet. Olasz Klári csinos és szép szavú Prológus, Gerlaki drámai játéku Pillangó és méltó partnere Simon Mariska. — A Pillangókisasszony után a Czigánybáró II. felvonását adták, melyben csak az volt kifogásolni való, hogy Áldor indiszponálva volt.

SPORT.

A női torna kör.

A márciusi fuvallat meghozta fél századdal ezelőtt a szabadság gyújtó szikráit; — mai évfordulójának atmoszférája szintén telített volt gyújtó sziporkákkal. Csakhogy a lángocsák most nem férfi kebleket hevítettek tette, de felvilágosult nők, hazájukat nem kevésbé szerető honleányok lelkét lobbanították lánggra egy szent eszmének, az áldásos testedzésnek gyakorlására.

E szép napon, a szent szabadság emléknapján kezdte meg a női torna kör működése első óráját. Jelen volt: dr. Biró Károly polgármester, ki az ünnepélyes megnyitás után eltávozott; dr. Biró Károlyné elnöknő, Sággy Károlyné alezredesné, Birkás Adrienne s Rónai ezredorvosné, mint érdeklődő néző tagok; — a gyakorlatban résztvevő működő tagok közt ott láttuk: Toncs Gusztávné al-elnöknőt, Kretsmayer Jánosné, Ludassy Luiza, Regössné urnőket, valamint Biró Nelli, Homonnay Ella, Taussig Irén, Kunetz Paula, Merkovies Juliska, Horváczky Jozefa, Nojesek Eta, Taussig Erzsike, Pirnitzer Ella, Jankovics Margit, Kormos Ilonka, Elekes nővérek urleányokat és még többeket, kiknek neveit nem tudtam megjegyezni, kik Sátor Vilmosné művezető „sorakozz” vezérszavára nagyság szerint elhelyezkedvén, szépen, szabatosan vitték keresztül a megmutatott előgyakorlatokat. — Majd társas játékot tanultak be melyet kellemes és ügyes mozgás mellett általános derült hangulatban folytattak egész

fél hétig, mikor is a pénteki viszontlátás reményében széteszlottak.

Minden igaz hazafi mélyen levett kalappal üdvözli az első, a bátor feckéket... — 6.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A féltékeny férj.

Puskás Lajos vasuti főkalauz nagyon féltékeny természetű ember, de erre alapos okai is voltak, feleségével Hegedűs Erzsébettel szemben. Mindennapos volt a háznál a féltékenység szcénája. A múlt év október havában három napig gyötörte az asszonyt, míg végre harmadnap délután, mielőtt a feleségének szánt ütést rá mérhette volna, az asszony a kezében levő burgonyahámozó késsel oldalba szúrta, úgy hogy hosszabb ideig súlyos betegen feküdt. A kir. törvényszék a mai tárgyaláson dr. *Aczél* Imre kir. alügyész hatásos beszéde után, a melyben a féltékenység ördögét festette le élénk színekkel, a jogos önvédelem fenforgását beigazoltnak találva, vádlottat felmentette.

LEGUJABB.

A spanyol király Németországban.

Vilmos császár a *Friedrich* Carl cirkálóhajó fedélzetén fogadta Alfonz spanyol király látogatását.

Percel Miklós halálához.

Percel Miklós elhalálozásáról a család nevében bonyhádi Percel Berta adott ki gyászjelentést, aki ezuttal utolsó testvérének elhunytát jelenti. A temetés ma délután 4 órakor ment végbe Baján. Percel Miklós földi maradványai az ottani Szent Rókus-sírkertben levő családi sírboltban tétettek örök nyugalomra; az engesztelő szentmise áldozatot holnap délelőtt 9 órakor fogják bemutatni s Rókuskápolnában.

KÖZGAZDASÁG.

Komlótermelési munkálatok bemutatása. A vármegyei gazdasági egyesület kérelmére a földművelésügyi miniszter kiküldte Csérer Lajos m. kir. komlótermelési vándorszaktanárt, hogy a komlóskertekben a tavaszi munkálatokra nézve gyakorlati utmutatást adjon. Ezen helyszíni utmutatás a bácskai komlótelepek központján (Petrovácon f. évi március hó 26 án fog megtartani. A program szerint Pinterovits Jenő petrováci jeles komlótermelő d. e. 8—1/2, 10 óráig a község házában beszámol mult évi külföldi komlótanulmánya utjáról; a komlóskertek bejárása, a vasut indóház és községközötti ut mellett elterülő komlóskertekben d. e. 10 órakor kezdődik, délben társasbéd, délután pedig értekezlet lesz a petrováci komlópiac és idei értékesítés tárgyában. A gazdasági egyesület az érdeklődő gazdaközönséget ezen tanulságos és idényszerű sétáló egy napos tanfolyamra meghívja. Akik abban résztvenni akarnak, szándékukat Pinterovits Jenő községi jegyzőnek mielőbb jelentsék be. (Bács-B. várm. gazd. egyes.)

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonaterménykereskedő cég tudósítása.
— Március 10. —

Ma jobb kínálat mellett elkelt 20.000 méter-mázsa buza 5 fillérrel olcsóbb áron.
Rozs, zab, tengeri nyugodt változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet magasabban indult a tegnapi zárlati árfolyamoknál és később erősebb vételekre és fedezésekre az árak javultak.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza ápr.-re	818—824	823—24
Buza okt.	808—813	816—17
Buza ápr. 1904	—	—
Rozs ápr.-re	651—655	655—56
Rozs okt.-re	658—661	663—64
Rozs áprilisra	—	—
Zab okt.-re	547—550	550—51
Zab	—	—
Zab áprilisra	557—560	565—66
Tengeri máj.	525—528	—
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1904	535—539	531—32
Repce	—	—
repce aug.	11.44—11.45	—

Csödtömeg eladás.

Vb. Klein Mór szabadkai lakos csödtömegéhez tartozó és a csödleltárban 1—252. t. sz. alatt felvett kézműárúk a csödválasztmányok mai napon hozott határozata folytán ajánlati verseny útján eladatnak. Venni szándékozók felhivatnak, hogy írásbeli zárt ajánlatukat a becár 10 %-ának azaz 727 kor. 80 fillér összegnek mint bánatpénznek készpénzben való csatolása mellett f. évi március 27-ének délelőtti 10 órájáig Czeisz Máté szabadkai lakos ügyvéd tömeggondnoknál adják be.

A csödválasztmány a beérkezett ajánlatok felelett ugyanazon napon délelőtti 11 órakor dr. Szilasi Fülöp csödválasztmányi elnök ügyvédi irodájában tartandó ülésen fog határozni.

A csödválasztmány a beérkezett ajánlatok fölött szabadon határoz és a legkedvezőbb ajánlat elfogadására sem kötelezi magát.

A csödtömeg a leltározott áruk mennyisége tekintetében a vevő irányában szavatosságot nem vállal.

Vevő tartozik az árukat bánatpénzének különben elvesztésének terhe alatt 3 nap alatt átvenni és a vételárát az áruk átvételének megkezdése előtt a tömeggondnoknak készpénzben lefizetni. Az adásvételi ügylet megkötése után mindennemű ítéteket a vevő tartozik a vételár kifizetésével egyidejűleg kifizetni.

Az áruraktár a tömeggondnok útján naponta d. e. 8—11-ig, d. u. 3—5-ig megtekinthető.

Szabadkán, 1904. március hó 13-án.

Dr. Szilasi Fülöp.

csödválasztmányi elnök.

Régi építési anyag.

Damjanich-utcában, a postával szemben lévő régi laházamat elbontatom; az ott nyerendő

regi zsindely, ajtó, ablak

és egyéb épület anyagokat jutányos áron a helyszínén eladom.

Csukárpakai Saághy Károly.